

[1944, jún 22. — júl 7. Londýn.]¹ — Intimáty II. odboru čs. MNO náčelníkovi ŠVBM gen. Miroslavovi so zprávami a informáciami pplk. J. Goliana o vojenskom povstaleckom pláne, o stave príprav na protinemecké vojenské vystúpenie a o vojenskej situácii na Slovensku, zaslanými rádiotelegraficky čs. MNO v Londýne ako odpoveď na predchádzajúce pokyny, smernice a dotazy čs. ministra NO gen. S. Ingra.²

Príloha k čj. 342 taj. — MNO, II. odbor 1944.³

Tajné.
Pramen O.

Leteckou pomoc predvídam až pri vyhlásení akcie, preto ji vyžádám později. O paraskupinách nic nevíam.

Ley.

Príloha č. 2 k čj. 350 taj. — MNO, II. odbor 1944.⁴

Tajné.
Pramen O.

Hlásím, že na vých. Slovensku nejsou ještě žádné něm. a maď. jednotky. Na Podkarpatské Rusi to teprve zjišťujeme. Přes Slovensko neprojíždějí nyní žádné něm. a maď. transporty.

Ley.

„Sme za prehlásenie činných účastníkov boja za príslušníkov brannej moci dňom, ktorým dotyční do boja preukazateľne sa zapojili. Tých, u ktorých sa deň zapojenia nedá zistiť, navrhujem prehlásiť dňom vstupu spojeneckých armád na naše územie. Ley.“ (SÚA Praha. PMR-L, sign. Slov. nár. rada, „Oto“; tiež VHA Praha, Západ I, HV Londýn, 9/3/2, príloha k čj. 458 taj.-II. odbor 1944, po česky.)

¹ Dokument sme zostavili z jednotlivých intimátov, ktoré zasielal II. odbor MNO Štábu pre vybudovanie brannej moci postupne tak, ako prichádzali rádiogramy zo Slovenska. Všetky bližšie údaje uvádzame v ďalších poznámkach. Dokument nadväzuje na prvú zpravu Goliana z 15. 6. 1944 (dokument čis. 72).

² Viď dokument čis. 69 a pozn. 1 k dokumentu čis. 72.

³ V záhlaví intimátu je rukou pripísaný dátum 22. 6. 44, pod textom šifra „Mir“ s dátumom 24/6. Ďalšie rukopisné poznámky: „Není odpovědi na celkový plán — vyzvat znovu.“ „Vyřízeno čj. 341/taj. II. odb. (fasc. 410—Oto—Vít).“ U čísla prílohy je poznámka — „Průvodní spis ve fasc. »Vít«“ a celkom dolu — „viz 535“.

Vo zväzku odpisov depeší Slovensko—Londýn sa nachádza záznam rádiogramu označený ako zpráva zo Slovenska z 21. 6. až 4. 7. 1944, ktorý znie takto: „MNO — hlásím: Leteckú pomoc vyžiadam neskoršie, nakoľko ju predvídam až pri vyhlásení akcie. O paraskupinách z Ruska nič neviem.“

Záložníci sa povolávajú. Dislokácia zápolných jednotiek sa upravuje vzhľadom na náš plán. Všetky prípravy budú skončené do začiatku júla. Politické vedenie vojenskej prípravy podporuje, ale potrebuje scelenia.

Vojenská organizácia ovláda cca 60 % zápolných a 75 % poľných jednotiek. Materiálna situácia dobrá. Výstroj a výzbroj vystačia ešte pre 2 pešie divízie. Núdzna v obuvi a motorových vozidlách. Ley.“ (SÚA Praha. PMR-L, sign. Slov. nár. rada, „O.“ Odpis.)

⁴ V záhlaví intimátu rkp. dátum — 26. 6. 44, po strane poznámka „Pika“ (tzn. zaslať pre informáciu Píkovi), pod textom šifra „Mir“ a poznámka „Průvodní spis ve svazku »Vít«.“

Tajné.
Pramen O.

Hlásím, že organizační přípravy pronikly do jednotek zápolních na vých. Slovensku na 70 %. Přibližné počty v divizích na vých. Slovensku: 550 důst., 22 000 mužů, 15 000 pušek, 1000 lehkých kulometů, 250 těž. kulometů, 50 KPÚV, 150 minometů, 70 děl.

Příloha 2 k čj. 371 taj. — MNO, II. odbor 1944.⁶Tajné.
Pramen O.

Voj. plán:

1. Polní armáda (2 pěš. divize na vých. Slovensku) v součinnosti s ruskou armádou uvolní této přechody na Slovensko.
2. Zápolní armáda (vojsko v mírových posádkách, asi 10 000 mužů) soustřeďí se na střed. Slovensku, kde vyhlédnutý prostor zajistí. V mírových posádkách zanechá slabší jednotky, které vykonají převrat a mobilizaci.

Příloha 1 k čj. 402 taj. — MNO, II. odbor 1944.⁷Tajné.
Pramen O.

Pokračování zprávy našeho čj. 371 taj./44, příl. 2.
V mírových posádkách zanechá slabší jednotky, které:

- A. vykonají převrat a mobilizaci,
- B. zajistí klid a bezpečnost v zápolí,
- C. doplní zápolní armádu na 2 pěš. divize,
- D. zřídí partyzánské oddíly.

3. Zápolní armáda po doplnění pomůže pol. armádě, s touto se spojí v jednu, která s Rusy dokončí porážku Němců.

Těžiště činnosti: 1. div. — Bardejov,
2. div. — Medzilaborce,
zápol. armáda — Zvolen, B. Bystrica, Brezno.

4. Činnost ad 1. zahájí se po vyhlášení nepřátelství na pokyn ruský. Činnost ad 2. jeden, možná až tři dny před vyhlášením nepřátelství.

Příloha 1 k čj. 402 taj. — MNO, II. odbor 1944.⁸Tajné.
Pramen O.

Dokončení k našim čj. 371 a 402 taj./44:

Nechci ponechat nic náhodě. Soustředování zápol. armády se již začalo pod různými záminkami. Do vyhlédnutého prostoru se již přisunuje materiál všeho druhu.

⁵ V záhlaví je dátum (rkp.) 28. 6. 44, pod textom „29/6 Mir“ a údaj „viz 535“. — Vo zväzku odpisov depeší Londýn—Slovensko sú tieto dva záznamy: Zpráva ze Slovenska z 25. 6. 1944: „MNO hlásím: Přípravy organizácie prenikli do jednotiek zápolných na 60 %, do jednotiek na vých. Slovensku na 70 %. Přibližné počty divízií na vých. Slovensku: 550 dôstojníkov, 22 000 mužov. Ley.“ (SUA Praha, PMR-L, sign. Slov. nár. rada. „O“). (Odpis.)

Druhý záznam označený ako zpráva zo Slovenska z 15. 6. 1944 znie: „Máme 15 000 pušiek, 1000 ľahkých, 250 ťažkých guľometov, 50 KPÚV, 150 minometov a 70 diel. Ley.“ (Tamtiež. „O“). (Odpis.) — KPÚV — kanón proti útočnej vozbe.

⁶ V záhlaví rkp. dátum 28. 6. 44, pod textom „29/6 Mir“ a poznámka „viz 535“. Po strane pri 2. odseku (stred. Slovensko) je pripísané „kde!“.

⁷ V záhlaví rkp. dátum 4. 7. 44, pod textom šifra „M“ a poznámka „viz 535“.

⁸ V záhlaví rkp. dátum 7. 7. 44, pod textom šifra „Mir“ a poznámka „viz 535“.

Vo zväzku odpisov Slovensko—Londýn je nasledujúci záznam označený ako zpráva zo Slovenska z 25. 6. až 3. 7. 1944: „Vojenský plán:

Povolávají se záložníci. Dislokace zápolních jednotek se upravuje vzhledem k našemu plánu. Všechny přípravy budou skončeny počátkem července. Politické vedení podporuje voj. přípravy, ale je třeba scelení.

Ley.

Příloha 4 k čj. 371 taj. — MNO, II. odbor 1944.⁹

Tajné.

Pramen O.

Součástky (motory) pro letadla ME 109 a 110 vyrábí Škodovka v Dubnici (celý závod) a částečně Zbrojovka v Považ. Bystrici. Výroba ME 48,51, 60 nebyla zjištěna. V Nitře se vyrábí jen trupy pro kluzáky. V Trenč. Biskupcích se provádí montáž Ju/d/87 — Stuky.

Nedovolte bombardovat Dubovou a Podbrezovou, ježto leží v našem zájmovém prostoru.

Příloha 1 k čj. 375 taj. — MNO, II. odbor 1944.¹⁰

Tajné.

Pramen O.

Dodatkem k našemu čj. 371 taj./44, příl. 4.¹¹

Počítáme s nimi pro odboj, do kterého jsou zapojeny. Znamenají pro nás 3000 bojovníků a 5000 pracov. sil. Jsou hlavním pramenem obživy chudobného obyvatelstva.

Předběžně je třeba bombardovat Škodovku v Dubnici.

Důvody: 1. Vyrábí letecké motory.

2. Je tam mnoho Němců.

3. Důvody psychologické.¹²

VHA Praha. Západ I, HV Londýn, 9/3/2. Originál. Strojopis, originál.

1. Poľná armáda (2 pešie divízie na vých. Slovensku) v súčinnosti s ruskou armádou uvoľní tejto prechody na Slovensko.

2. Zápoľná armáda (vojsko v mierových posádkach, cca 10 000 mužov) sústredí sa na strednom Slovensku, kde vyhlíadnutý priestor zaistí. V mierových posádkach zanechá slabšie jednotky, ktoré:

a) vykonajú prevrat a mobilizáciu,

b) zaistia kľud a bezpečnosť v zápoľí,

c) doplnia zápoľnú armádu na 2 pešie divízie,

d) povedú partizánsku vojnu.

3. Zápoľná armáda po doplnení pomôže poľnej armáde, s touto sa spojí v jednu, ktorá s Rusmi dokončí porážku Nemcov.

Tažisko činnosti: 1. divízia Bardejov, 2. divízia Medzilaborce, zápoľná armáda: Zvolen—Banská Bystrica—Brezno.

Činnosť ad 1. zahájí sa po vyhlásení nepriateľstva na pokyn ruský. Činnosť ad 2. možná jeden až tri dni pred vyhlásením nepriateľstva.

Nechcem nič ponechať náhode. Sústredovanie zápoľnej armády už sa začalo rôznymi zámienkami. Do vyhlíadnutého priestoru prisunuje sa už materiál všetkého druhu. Ley." (SÚA Praha, PMR-L, sign. Slov. nár. rada. „O". Odpis.)

⁹ V záhlaví rkp. dátum 28. 6. 44, pod textom „29/6 Mir". Z ďalších rkp. poznámok vyplýva, že zpráva okrem poslednej vety bola ďalej odovzdaná 4. oddeleniu.

¹⁰ V záhlaví rkp. dátum 30. 6. 44, pod textom šifra „Mir".

¹¹ Pri tomto označení je rkp. poznámka „Viz pôvodní spis 371/Oto". Po strane rukopisom pripísané „Dubová, Podbrezová".

Vo zväzku odpisov depeší Slovensko—Londýn je nasledujúci záznam označený ako zpráva zo Slovenska z 26. až 28. 6. 1944: „Nebombardovať Dubovú a Podbrezovú, ležia v našom zájmovom priestore. Počítame s nimi pre odboj, do ktorého sú zapojené. Znamenajú pre nás 3000 bojovníkov a 5000 pracovníkov. Sú hlavným prameňom obživy chudého obyvateľstva. Ley." (SÚA Praha, PMR-L, sign. Slov. nár. rada. „O". Odpis.)

¹² Zpravu o bombardovaní Dubovej publikujeme ako dokument čis. 144.